

רע"פ 2814/19 - יוחאי אשרף נגד איחוד הישיבות באר"י (ע"ר)

בית המשפט העליון

רע"פ 2814/19

לפני: כבוד המשנה לנשיאה ח' מלצר

המבקש: יוחאי אשרף

נגד

המשיב: התובע הצבאי הראשי

מבקשת-העיון: איחוד הישיבות באר"י (ע"ר)

בקשת עיון בתיק נטעם מבקשת-העיון מתאריך
05.03.2020; תגובת המבקש מתאריך 22.03.2020;
תגובת המשיב מתאריך 28.03.2020; בקשה למתן
החלטה מתאריך 28.07.2020

בשם המבקש: עו"ד רועי בלכר, עו"ד גיא זאבי, עו"ד מנחם שטאובר

בשם המשיב: עו"ד אלי לברטוב; עו"ד מירב תמיר בן עטר; עו"ד ליאור רוזנשטרך

בשם מבקשת-העיון: עו"ד שמואל הורביץ; עו"ד נדב גדליהו

החלטה

1. לפניי בקשה לעיון בתיק בית המשפט שבכותרת, שהוגשה בטופס הערוך לפי תקנה 4 לתקנות בתי המשפט ובתי

עמוד 1

הדין לעבודה (עיון בתיקים), התשס"ג-2003 (להלן: הבקשה והתקנות, בהתאמה).

2. בגדר הבקשה, עתרה מבקשת-העיון, איחוד הישיבות באר"י(ע"ר), בתאריך 05.03.2020, כי יותר לה העיון בכתבי טענות הצדדים ובמוצגים שהוגשו מטעמם. בנוסף, מבקשת-העיון מעוניינת לעיין במסמך שהוגש במעטפה חתומה מטעם המשיב, שכינויו: "חוברת הפרשנות שהוצאה על-ידי הפרקליטות הצבאית לגבי אמנת ישראל-צרפת בדבר שירותם הצבאי של בעלי אזרחות כפולה ישראלית-צרפתית". מטרת העיון, על-פי המוצהר בטופס הבקשה, היא:

"לשימוש במקרים דומים. המבקשת היא עמותה המסייעת באופן תדיר למלש"בים שנמצאים במצב דומה, כולל מספר מקרים שמתוארים באופן עדכני ע"י העמותה. לפיכך העמותה מבקשת להרחיב את ידיעתה בנושא ולהיעזר בחומרים למקרים דומים. עולה כי מדובר במקרה עקרוני אשר אף יוגשו בו חומרים אשר עשויים בהחלט לסייע לעשרות מקרים דומים של צעירים בעלי אזרחות כפולה".

3. בתגובות שהתבקשו מטעם הצדדים, נאות מבקש רשות הערעור בתיק דנא להותיר את ההכרעה בבקשה לשיקול דעת בית המשפט. מנגד, המשיב לבקשת רשות הערעור התנגד להיתר העיון, שכן, לשיטתו אין בבקשת העיון כדי לבאר כיצד היחשפות לחומרים שבתיק עשויה לסייע להגשמת מטרותיה של מבקשת-העיון בסיוע "למלש"בים שנמצאים במצב דומה". לעמדתו, המחלוקת הנדונה בבקשת רשות הערעור גדורה לעניינו הפרטני של מבקש רשות הערעור, ואין בה כדי להשליך על המדיניות הכללית בה נוקט המשיב. עוד נטען, כי בחומרים המצויים בתיק כלולים נתונים העלולים לפגוע בפרטיותם של צדדים שלישיים, שעניינם איננו נדון במסגרת ההליך.

4. לאחר עיון בבקשה ובטענות הצדדים לתיק - סבורני כי יש לאפשר למבקשת-העיון לעיין בכתבי הטענות ובמוצגים שהוגשו מטעם הצדדים, בכפוף להסברים ולהסתייגויות שיפורטו להלן:

(א) לשון התקנות הפסיקה שפירשה אותן מלמדת כי על בית המשפט השוקל את מתן העיון-ליתן את דעתו לעניינו של המבקש בתיק, לעניינם של בעלי הדין ושל מי שעלול להיפגע כתוצאה מהעיון, וכן לסבירות הקצאת המשאבים הנדרשת לשם היענות לבקשה. כפי שנקבע לא אחת, הנחת המוצא של התקנות היא, כי בהיעדר איסור שבדין החל על העיון בתיק-יש לאפשר את העיון תוך פגיעה מידתית, ככל האפשר, בזכויות והאינטרסים של בעלי הדין, וזאת על רקע ההכרה במעמדו של עיקרון פומביות הדין (בג"ץ 835/02 בן גל נ' שר הביטחון(10.07.2006); רע"א 5349/13 דומיקאר בע"מ נ' שלמה תחבורה (2007) בע"מ(29.08.2013)).

ככל שאחד מבעלי הדין מתנגד לעיון, מוטל עליו הנטל לשכנע בקיומו של טעם ממשי המצדיק את שלילת העיון (ראו למשל: ע"א 8849/01 סבוב נ' פקיד שומה למפעלים גדולים, פ"ד נט(5) 385 (2005)).

(ב) בענייננו, טענתה של מבקשת-העיון, שהיא עשויה ללמוד ולהיבנות מעיון בטיעוני הצדדים בתיק שלפניי, יש לה לכאורה בסיס, הן לנוכח תחום פעילותה, שתואר בבקשה, והן לנוכח אופי השאלות המשפטיות הטעונות הכרעה בהליך זה. על כן, קשה להלום את טענת המשיב להיעדר עניין, או זיקה ממשית של מבקשת-העיון בתיק. לא אחת נקבע בהקשר זה כי הצגת קיומה של זיקה, או עניין אישי מצד מבקש העיון אמנם נדרשת במסגרת התקנות, אולם אין קיומה של זיקה כאמור, משום תנאי מוקדם, או בלעדי, להתרת העיון. ההוראה בתקנות לפיה על מבקש-העיון לנמק ולפרט את העניין שיש לו בתיק נועדה לאפשר לבית המשפט, כאשר הדבר נדרש, לבצע איזון ראוי בין זכות העיון ובין הפגיעה

העלולה להיגרם לבעלי הדין, או לצד שלישי.

במקרה שלפנינו, כפי שאפרט בהמשך, ניתן למנוע פגיעה אפשרית באינטרסים של המשיב ובפרטיות של צדדים שלישיים, באמצעים חלופיים, שאינם מצדיקים את דחיית בקשת-העיון בכללותה.

(ג) מבקשת-העיון ביקשה כאמור להביא לעיונה אף את המסמך שכונה בתיק: "חוברת הפרשנות שהוצאה על-ידי הפרקליטות הצבאית לגבי אמנת ישראל-צרפת בדבר שירותם הצבאי של בעלי אזרחות כפולה ישראלית-צרפתית" (להלן: חוברת הפרשנות). שאלת גילוי של מסמך זה לעיני מבקש רשות הערעור נתונה במחלוקת בין הצדדים וטרם הוכרעה. בנסיבות אלה, מובן מאליו כי בעת הזו אין מקום לאפשר את העיון בראיה זו לצדדים שלישיים, שאינם צד להליך. על כן, בשלב זה, ועד להכרעה סופית בהליך שלפניי - אינני רואה מקום לאפשר למבקשת-העיון - לעיין בחוברת הפרשנות.

(ד) נוסף לאמור לעיל, בתיק המוצגים מטעם המשיבה מצויים מסמכים, העלולים לפגוע בצנעת הפרט של צדדים שלישיים להליך. מסמכים אלה, הכלולים ב"תיק התובע" שבהליכים, נושא בקשת רשות הערעור - אינם כלולים בהיתר העיון שניתן כאן, והם יוצאו מהתיק עובר לעיון.

5. נוכח כל האמור לעיל - הבקשה מתקבלת חלקית, כך שלמבקשת-העיון יותר לעיין בתיק בית המשפט שבכותרת, בכפוף לסייגים שצוינו בפסקה 4(ג)-(ד) שלעיל. מזכירות בית המשפט תוודא יישומה של החלטה זו ככתבה וכלשונה.

6. נוכח אילוצי תקופת הקורונה - נציגי מבקשת-העיון מתבקשים לתאם את מועד העיון עם מזכירות בית המשפט, לפחות שבוע מראש.

ניתנה היום, כ"ה באול התש"ף (14.9.2020).

המשנה לנשיאה